

Suvestinė redakcija nuo 2019-12-12 iki 2023-07-28

Isakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [93-4830](#), i. k. 112203NISAK0001-148

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL ENERGIJOS VARTOJIMO PASTATUOSE, ĮRENGINIUOSE IR
TECHNOLOGINIAMS PROCESAMS AUDITO ATLIKIMO TVARKOS IR SĄLYGŲ
IR ENERGIJOS VARTOJIMO PASTATUOSE, ĮRENGINIUOSE IR
TECHNOLOGINIAMS PROCESAMS AUDITĄ ATLIEKANČIŲ SPECIALISTŲ
RENGIMO IR ATESTAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. rugpjūčio 2 d. Nr. 1-148
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 6 straipsnio 18 punktu ir 28 straipsnio 1 ir 2 dalimis bei įgyvendindamas 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB, (OL 2012 L 315, p. 1) 8 straipsnio nuostatas:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

1. T v i r t i n u Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas) (pridedama).

2. S k i r i u viešąją įstaigą Lietuvos energetikos agentūrą atlikti paskirtosios institucijos funkcijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-343](#), 2018-12-17, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20671

3. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gegužės 26 d. įsakymą Nr. 1-75 „Dėl energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. [64-2576](#));

3.2. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. rugsėjo 18 d. įsakymą Nr. 1-156 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. 1-75 „Dėl energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [114-4874](#));

3.3. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 28 d. įsakymą Nr. 1-262 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. 1-75 „Dėl energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [159-7256](#));

3.4. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. birželio 16 d. įsakymą Nr. 1-

167 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. 1-75 „Dėl energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. [72-3676](#)).

Energetikos ministras

Arvydas Sekmokas

**ENERGIJOS VARTOJIMO PASTATUOSE, ĮRENGINIUOSE IR
TECHNOLOGINIAMS PROCESAMS AUDITO ATLIKIMO TVARKOS IR SĄLYGŲ
IR ENERGIJOS VARTOJIMO PASTATUOSE, ĮRENGINIUOSE IR
TECHNOLOGINIAMS PROCESAMS AUDITĄ ATLIEKANČIŲ SPECIALISTŲ
RENGIMO IR ATESTAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito (toliau – auditas) atlikimo tvarką ir sąlygas ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų (toliau – auditoriai) rengimo ir atestavimo tvarką.

2. *Neteko galios nuo 2015-02-07*

Punkto naikinimas:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

II. SĄVOKOS IR APIBRĖŽTYS

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir apibrėžtys:

Atestavimas – procedūra, kurios metu nustatoma, ar fizinis asmuo atitinka Tvarkos apraše nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

Audito ataskaitų atitikties patikra – procedūra, kuria tikrinama, ar auditoriaus pateikta audito ataskaita atitinka pagrindinius audito metodikoje nustatytus reikalavimus.

Audito atlikimo kokybės priežiūra – tikrinimas, ar auditorių atliktas darbas atitinka audito atlikimo metodikų nuostatas.

Audito metodika – standartizuota ir atkartojama procedūra, nustatanti audito atlikimo darbų algoritmą, mastą, išsamumą ir metodus, taikomus konkrečių objektų grupei.

Auditorius – auditą atliekantis specialistas – fizinis asmuo, pagal Tvarkos aprašo nuostatas turintis teisę atlikti auditą užsakovo objekte.

Auditoriaus asistentas – fizinis asmuo, pagal Tvarkos aprašo nuostatas neturintis teisės savarankiškai atlikti auditą užsakovo objekte, tačiau dalyvaujantis audito atlikimo procese kartu su auditoriumi.

Audito atlikimo priemonės – pagalbiniai dokumentai, taip pat skaičiavimo metodai ir programinė įranga, skirtos audito atlikimo procesui palengvinti, audito atlikimo išlaidoms sumažinti ir atliekamo audito kokybei gerinti.

Audito užsakovas – fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant užsienio juridinio asmens ar kitos organizacijos atstovybę ar Lietuvoje įsteigtą filialą, užsakęs auditą.

Dėstomos medžiagos aprašai – auditorių mokymo kursuose dėstomos medžiagos, sudarytos pagal auditorių mokymo programos turinį, santrauka.

Energijos vartojimo efektyvumo programa – investicijų programa, sudaranti sąlygas energijos vartojimo efektyvumui didinti ir energijai taupyti.

Objektas – statiniai, statinių inžinerinės sistemos, inžineriniai tinklai, technologinės inžinerinės sistemos, įrenginiai, kurių funkcionavimui reikalinga energija ir (ar) energijos ištekliai.

Paskirtoji institucija – Lietuvos Respublikos energetikos ministro paskirta valstybės institucija, atliekanti audito proceso priežiūrą Lietuvos Respublikoje.

Programos valdytojas – institucija, įgyvendinanti energijos vartojimo efektyvumo programas ir administruojanti šių programų lėšas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

4. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2011, Nr. [160-7576](#)).

III. AUDITO ATLIKIMO PROCESO DALYVIAI

5. Audito atlikimo proceso dalyviai:

5.1. audito užsakovas;

5.2. auditorius:

5.2.1. auditui atlikti pastatuose;

5.2.2. auditui atlikti įrenginiuose ir technologiniams procesams;

5.2.3. auditui atlikti įrenginiuose ir technologiniams procesams auditoriaus kvalifikacijos atestate nurodytoje įmonėje (toliau – įmonės vidaus ekspertas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

5.3. auditoriaus asistentas;

5.4. paskirtoji institucija;

5.5. auditorių parengimo mokymo įstaiga;

5.6. auditorių atestavimo komisija;

5.7. energijos vartojimo efektyvumo programos (toliau – efektyvumo programa) valdytojas.

IV. AUDITO ATLIKIMO PROCESO DALYVIŲ FUNKCIJOS IR ATSAKOMYBĖ

6. Audito užsakovo funkcijos:

6.1. sudaro sutartį su auditoriumi dėl audito atlikimo pagal atitinkamą audito atlikimo metodiką. Sutartyje negali būti nuostatų, draudžiančių audito rezultatų perdavimą bet kuriam kvalifikuotam energijos taupymo paslaugų teikėjui, jei tam neprieštarauja užsakovas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

6.2. paskiria užsakovo pusei atstovaujantį atsakingą asmenį ryšiams su auditoriumi palaikyti;

6.3. sudaro sąlygas auditoriui atlikti atitinkamos audito metodikos numatytas procedūras objekte;

6.4. pateikia auditoriui dokumentus ir informaciją, reikalingą auditui atlikti;

6.5. paskirtosios institucijos reikalavimu teikia atsiliepimus apie atlikto audito kokybę.

6.6. atlieka energijos vartojimo audito ataskaitos saugojimą ne trumpiau kaip ketverius metus.

Papildyta punktu:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

7. Audito užsakovas yra atsakingas už auditoriui teikiamų duomenų apie objektą tikrumą.

8. Auditoriaus funkcijos:

8.1. sudaro sutartį su audito užsakovu ir vadovaudamasis atitinkamos audito metodikos nuostatomis atlieka auditą objekte;

8.2. parengia ir pateikia užsakovui pasirašytą audito ataskaitą, nurodant tituliname ataskaitos lape:

8.2.1. atlikusio auditą auditoriaus vardą, pavardę;

8.2.2. auditoriaus kvalifikacijos atestato (toliau atestatas) numerį;

8.3. teikia paskirtajai institucijai informaciją apie atliktus auditus Tvarkos aprašo 81 punkte numatyta tvarka.

8.4. įmonės vidaus ekspertas, vadovaudamasis atitinkamos audito atlikimo metodikos nuostatomis, atlieka auditą tik auditoriaus kvalifikacijos atestate nurodytoje įmonėje.

Papildyta punktu:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

9. Auditorius yra atsakingas už atlikto audito kokybę ir audito ataskaitoje pateiktus duomenis.

10. Auditorius savo profesinėje veikloje vadovaujasi šiomis specifinėmis elgesio normomis:

10.1. nepriklausomybe nuo audito užsakovo, energijos tiekėjų, energetines paslaugas teikiančių įmonių, energiją taupančių priemonių gamintojų ir pardavėjų bei kitų asmenų, galinčių turėti įtakos jo priimamiems sprendimams;

10.2. sąžiningumu ir objektyvumu, vengiant tyčinio faktų iškraipymo bei kitų asmenų nuomonės poveikio priimant sprendimus ir atsisakant suteikti audito paslaugas užsakovams dėl nepakankamo profesinio pasirengimo;

10.3. profesine kompetencija, kruopščiai atliekant savo pareigas, pastoviai tobulinantis ir gilinant savo kvalifikaciją audito atlikimo srityje;

10.4. konfidencialumu, laikant paslapyje užsakovo patikėtą informaciją ir neteikiant jos kitiems asmenims, išskyrus teisės aktuose numatytais atvejais.

10.5. atliekant auditą, įmonės vidaus ekspertas negali būti tiesiogiai susietas su veikla, kurios auditas atliekamas, tuo užtikrindamas nepriklausomumo principą.

Papildyta punktu:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

11. Auditoriaus asistento funkcijos:

11.1 auditoriaus priežiūroje atlieka visas su audito atlikimu susietas procedūras;

11.2. kartu su auditoriumi pasirašo audito atlikimo ataskaitą;

11.3. atliekant auditą, vadovaujasi auditoriaus specifinėmis elgesio normomis.

12. Auditoriaus asistento darbas įskaitomas kaip asmeninė praktinio darbo patirtis, siekiant įgyti teisę energijos vartojimo auditui atlikti pasirinktoje srityje.

13. Paskirtoji institucija atlieka audito atlikimo proceso priežiūrą Lietuvos Respublikoje:

13.1. organizuoja auditorių atestavimą;

13.2. renka informaciją apie auditorių rengimą, jų atestavimą ir audito atlikimą Lietuvos Respublikoje;

13.3. organizuoja audito atlikimo priemonių parengimą arba jas rengia;

13.4. organizuoja ir atlieka audito ataskaitų atitikties patikrą;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.5. organizuoja ir atlieka audito atlikimo kokybės priežiūrą (toliau – kokybės priežiūra);

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.6. rengia ir tvirtina suderinus su Energetikos ministerija:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.6.1. audito ataskaitų kokybės vertinimo reglamentus;

13.6.2. mokymo įstaigų, pageidaujančių rengti auditą atliekančių specialistų mokymo kursų, paraiškų vertinimo procedūras;

13.7. tvirtina atestato privalomąją formą;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.8. išduoda atestatus;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.9. tvarko išduotų atestatų registrą;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.10. teikia suinteresuotiems asmenims informaciją apie atestuotus auditorius šalyje;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.11. teikia auditorių atestavimo komisijai pasiūlymus dėl atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir (ar) galiojimo panaikinimo;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.12. atlieka auditorių parengimo mokymo įstaigų atranką;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.13. teikia pasiūlymus Energetikos ministerijai dėl:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

13.13.1. audito atlikimą reglamentuojančių teisės aktų rengimo ir (arba) jų keitimo;

13.13.2. teisės suteikimo atrinktoms auditorių mokymo įstaigoms vykdyti auditorių mokymus pagal patvirtintas auditorių mokymo programas (Tvarkos aprašo 1 ir 2 priedai).

14. Auditorių parengimo mokymo įstaigos funkcijos:

14.1. rengia auditoriams dėstomos medžiagos aprašus, egzaminų organizavimo ir žinių vertinimo metodiką;

14.2. organizuoja ir rengia auditorių mokymus;

14.3. teikia paskirtajai institucijai informaciją auditorių mokymo klausimais.

15. Auditorių atestavimo komisijos funkcijos:

15.1. atlieka auditorių atestavimą;

15.2. teikia paskirtajai institucijai atestuotų auditorių vardinį sąrašą ir posėdžio protokolo originalą;

15.3. nagrinėja paskirtosios institucijos pateiktą informaciją, susijusią su atestuotų auditorių veikla, ir priima sprendimus dėl atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo.

16. Auditorių atestavimo komisija atsako už savo sprendimų pagrįstumą ir objektyvumą.

17. Efektyvumo programos valdytojas:

17.1. nustato administruojamos efektyvumo programos audito tikslus ir galimą šių darbų atlikimo finansavimą;

17.2. parenka administruojamai efektyvumo programai tinkamą audito atlikimo metodiką;

17.3. pritaiko, jei tai yra reikalinga, audito atlikimo metodikos nuostatas pagal administruojamai efektyvumo programai keliamus reikalavimus;

17.4. metodikos nuostatų planuojamuosius keitimus suderina su Energetikos ministerija;

17.5. inicijuoja naujos audito atlikimo metodikos sukūrimą arba parengia audito metodikos projektą ir teikia jį tvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministrui, jeigu galiojančių audito metodikų nuostatos neatitinka administruojamos efektyvumo programos įgyvendinimo tikslų;

17.6. paskirtajai institucijai pareikalavus, teikia informaciją apie atliktus auditus ir atsiliepimus apie atlikto audito kokybę arba įpareigoja tai atlikti administruojamą efektyvumo programą įgyvendinančiąją instituciją.

V. KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI AUDITORIAMS

18. Auditoriai turi atitikti bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus.

19. Bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai auditoriams:

19.1. ne žemesnis kaip aukštasis universitetinis technologijos mokslų studijų srities išsimokslinimas (bakalauro arba profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis) arba jam prilyginamas išsimokslinimas;

19.2. audito atlikimo mokymo kursų baigimo pažymėjimas (toliau – pažymėjimas);

19.3. auditoriaus atestatas;

19.4. ne trumpesnė kaip 3 metų asmeninė praktinio darbo patirtis bet kurioje energijos vartojimo efektyvumo veikloje:

19.4.1. energijos vartojimo audito atlikimas;

19.4.2. energijos vartojimo vadybos vykdymas;

19.4.3. pastato energinio naudingumo sertifikavimo eksperto veikla;

19.4.4. energetiko vadybininko veikla;

19.4.5. technologinių inžinerinių sistemų projektavimas;

19.4.6. pastato energetikos inžinerinių sistemų projektavimas;

19.4.7. pastato konstrukcijų projektavimas.

19.4.8. technologinių procesų vadyba.

Papildyta punktu:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

19.5. Tvarkos aprašo 19.4.3, 19.4.5, 19.4.6, 19.4.7 punktuose nurodyta veikla patvirtinama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ar kitų institucijų nustatyta tvarka išduotais kvalifikacijos atestatais.

19.6. įmonės vidaus ekspertams ne trumpesnė kaip 1 metų asmeninė praktinio darbo patirtis bet kurioje energijos vartojimo efektyvumo veikloje, nurodytoje Tvarkos aprašo 19.4.1, 19.4.2, 19.4.4, 19.4.5, 19.4.8 papunkčiuose arba vykdant kitas paskirtas pareigas, susietas su energijos vartojimo efektyvumo klausimais įmonėje

Papildyta punktu:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

19.7. įmonės vidaus ekspertui Tvarkos aprašo 19.6 punkte nurodyta veikla patvirtinama įmonės vadovo išduota pažyma apie specialisto užimamas pareigas ir atliekamų darbų pobūdį per praėjusį kalendorinių metų laikotarpį.

Papildyta punktu:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

20. Specialieji kvalifikaciniai reikalavimai auditoriams:

20.1. auditui atlikti pastatuose – technologijos mokslų studijų srities statybos inžinerijos ar energetikos studijų krypties išsilavinimas;

20.2. auditui atlikti įrenginiuose ir technologiniams procesams – technologijos mokslų studijų srities elektros inžinerijos ar energetikos, ar pramonės inžinerijos studijų krypties išsilavinimas.

VI. AUDITORIŲ PARENGIMAS

21. Auditoriai rengiami specializuotuose auditorių mokymo kursuose.
22. Auditorių mokymai atliekami pagal auditorių mokymo programas auditui atlikti:
 - 22.1. pastatuose (Tvarkos aprašo 1 priedas);
 - 22.2. įrenginiuose ir technologiniams procesams (Tvarkos aprašo 2 priedas).
23. Auditorių mokymo kursus rengia Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu patvirtintos auditorių mokymo įstaigos.
24. Reikalavimai auditorių mokymo kursus rengiančioms mokymo įstaigoms:
 - 24.1. privalo vykdyti švietimo ir (ar) kvalifikacijos tobulinimo, ir (ar) mokslinę veiklą;
 - 24.2. turėti patalpas auditorių mokymo kursams organizuoti:
 - 24.2.1. patalpos turi atitikti higienos, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės apsaugos klausimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus;
 - 24.2.2. patalpos turi būti aprūpintos įranga bei mokymo priemonėmis, reikalingomis auditorių mokymo kursams organizuoti;
 - 24.3. mokymo įstaigos dėstytojai, atliekantys auditorių mokymus pagal auditorių mokymo programas (Tvarkos aprašo 1 ir 2 priedai), privalo turėti:
 - 24.3.1. technologijos mokslų studijų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą;
 - 24.3.2. ne mažesnę kaip 5 metų darbo, susijusio su dėstomu dalyku, patirtį.
25. Mokymo įstaigos, pageidaujančios rengti auditorių mokymo kursus, privalo pateikti paskirtajai institucijai:
 - 25.1. mokymo įstaigos steigimo dokumentų kopijas;
 - 25.2. sudarytus dėstomos medžiagos aprašus pagal pasirinktą auditorių mokymo programą;
 - 25.3. auditorių egzamino organizavimo ir žinių vertinimo metodiką;
 - 25.4. dėstytojų auditorių mokymui pagal auditorių mokymo programą sąrašą, jų išsilavinimą ir turimą patirtį dėstomo dalyko srityje patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas;
 - 25.5. auditorių mokymo kursų kainos vienam asmeniui kalkuliaciją;
 - 25.6. kitus dokumentus ar jų kopijas, patvirtinančius atitiktį Tvarkos aprašo 24 punkte nurodytiems reikalavimams.
26. Nustačius mokymo įstaigos atitiktį Tvarkos aprašo 24 punkte nustatytiems reikalavimams, Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu šiai mokymo įstaigai suteikiama teisė rengti auditorių mokymo kursus pagal pasirinktą auditorių mokymo programą.
27. Informacija apie rengiamų auditorių mokymų kursų laiką, trukmę, vietą ir kainą skelbiama paskirtosios institucijos ir mokymo įstaigos interneto svetainėse ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki numatytų auditorių mokymų kursų pradžios.
28. Auditoriai egzaminuojami pagal mokymo įstaigos parengtą auditorių egzaminų organizavimo ir žinių vertinimo metodiką.
29. Auditorių egzaminų komisijos pirmininkas yra paskirtosios institucijos atstovas. Kitus egzaminų komisijos narius skiria mokymo įstaiga.
30. Mokymo įstaiga išduoda pažymėjimą asmeniui, išklausiui visą auditorių mokymo kursą pagal atitinkamos auditorių mokymo programos reikalavimus, sėkmingai atlikus individualias praktines užduotis bei išlaikius egzaminą.
31. Mokymo įstaiga ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po egzamino pateikia paskirtajai institucijai informaciją:

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

 - 31.1. auditorių egzaminą išlaikiusių asmenų vardinių sąrašą;
 - 31.2. kiekvieno auditoriaus egzaminą išlaikiusio asmens individualių praktinių užduočių atlikimo ir egzamino įvertinimo rezultatus.
32. Mokymo įstaiga, nusprendusi nutraukti auditorių mokymo kursų rengimą, apie tai

raštu informuoja paskirtąją instituciją ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius.

VII. PAŽYMĖJIMĄ TURINČIŲ ASMENŲ ATESTAVIMAS

33. Pažymėjimą turintys ir siekiantys įgyti teisę atlikti auditą asmenys (toliau – pareiškėjas) privalo būti atestuojami.

34. Pareiškėjų atestavimą, suteikiant jiems auditoriaus kvalifikaciją auditui atlikti, vykdo auditorių atestavimo komisija, kurios personalinę sudėtį įsakymu skiria Lietuvos Respublikos energetikos ministras.

35. Pareiškėjų atestavimo techninį aptarnavimą atlieka paskirtoji institucija.

36. Pareiškėjų atestavimo datą nustato ir savo interneto svetainėje skelbia paskirtoji institucija.

37. Pareiškėjas pateikia paskirtajai institucijai ne vėliau kaip 10 kalendorinių dienų iki paskelbtos atestavimo datos:

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

37.1. prašymą (Tvarkos aprašo 3 priedas);

37.2. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir jo kopiją;

37.3. išsimokslinimo dokumentų originalus ir jų kopijas;

37.4. auditorių parengimo mokymo įstaigos išduotą pažymėjimą ir (ar) jo kopiją;

37.5. veiklos patirtį energijos vartojimo efektyvumo arba audito atlikimo srityje patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas.

37.6. pagal Tvarkos aprašo 19.7 punkto nuostatas, pažymą apie pareiškėjo užimamas pareigas ir atliekamų darbų pobūdį įmonėje per praėjusį kalendorinių metų laikotarpį.

Papildyta punktu:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

38. Paskirtoji institucija priima pareiškėjo prašymą būti atestuojamam ir kitų pridėtų dokumentų kopijas ir registruoja juos Prašymų ir kitų pateiktų dokumentų registravimo žurnale (Tvarkos aprašo 4 priedas) bei informuoja pareiškėją apie atestacijai reikalingų dokumentų trūkumą.

39. Nurodytus trūkstamus dokumentus ar jų kopijas, išvardintus Tvarkos aprašo 37 punkte, pareiškėjas privalo pateikti paskirtajai institucijai ne vėliau kaip likus 5 kalendorinėms dienoms iki nustatytos pareiškėjų atestavimo datos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

40. Pareiškėjas, nepristatęs trūkstamų dokumentų likus 5 kalendorinėms dienoms iki nustatytos atestavimo datos, neatestuojamas, o paskirtosios institucijos priimti ir užregistruoti dokumentai ar jų kopijos yra grąžinami pareiškėjui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

41. Paskirtoji institucija pareiškėjo pateiktų dokumentų pagrindu užpildo auditoriaus atestavimo lapą (Tvarkos aprašo 5 priedas) bei įrašo jame išvadas dėl pateiktų dokumentų atitikties Tvarkos aprašo 19 ir 20 punktuose nustatytiems reikalavimams ir siūlymus auditorių atestavimo komisijai dėl tinkamumo atestuoti pareiškėją.

42. Paskirtoji institucija auditorių atestavimo komisijos sekretoriui perduoda šiuos pareiškėjo dokumentus:

42.1. auditoriaus atestavimo lapą (Tvarkos aprašo 5 priedas);

42.2. dokumentus ar jų kopijas, nurodytus Tvarkos aprašo 31 ir 37 punktuose.

43. Auditorių atestavimo komisijos darbo organizavimas:

43.1. auditorių atestavimo komisijos darbotvarkę tvirtina paskirtosios institucijos vadovas;

43.2. auditorių atestavimo komisijos sekretorius informuoja atestavimo komisijos pirmininką ir narius apie atestavimo komisijos posėdžio laiką, vietą ir darbotvarkę prieš 14 kalendorinių dienų iki nustatytos auditorių atestavimo komisijos posėdžio pradžios;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

43.3. auditorių atestavimo komisijos darbą pagal patvirtintą darbotvarkę organizuoja auditorių atestavimo komisijos pirmininkas arba pirmininko nesant arba jam pavedus – komisijos pirmininko pavaduotojas.

44. Auditorių atestavimo komisijos posėdis vyksta dalyvaujant pareiškėjui. Į auditorių atestavimo komisijos posėdį neatvykęs specialistas neatestuojamas, o paskirtosios institucijos priimti ir užregistruoti dokumentai ar jų kopijos yra grąžinami pareiškėjui.

45. Auditorių atestavimo komisija, vadovaudamasi auditoriaus atestavimo lape (Tvarkos aprašo 5 priedas) pateikta informacija ir pareiškėjo pateiktais dokumentais ar jų kopijomis, įvertina pateiktų dokumentų atitiktį Tvarkos aprašo 19 ir 20 punktuose nustatytiems reikalavimams ir priima sprendimą:

45.1. atestuoti pareiškėją;

45.2. neatestuoti pareiškėjo.

46. Auditorių atestavimo komisijos nariai sprendimus priima atviru balsavimu, paprasta balsų dauguma, dalyvaujant ne mažiau kaip 2/3 auditorių atestavimo komisijos narių. Balsuojant kiekvienas auditorių atestavimo komisijos narys turi vieną balsą. Auditorių atestavimo komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra auditorių atestavimo komisijos pirmininko arba jo nesant – komisijos pirmininko pavaduotojo balsas.

47. Auditorių atestavimo komisijos sprendimas įrašomas į auditoriaus atestavimo lapą.

48. Auditorių atestavimo komisijai priėmus sprendimą neatestuoti pareiškėjo, auditoriaus atestavimo lape (Tvarkos aprašo 5 priedas) pateikiami jo neatestavimo motyvai.

49. Pareiškėjas, susipažinęs su auditorių atestavimo komisijos sprendimu, pasirašo auditoriaus atestavimo lape (Tvarkos aprašo 5 priedas).

50. Neatestuotas pareiškėjas, pašalinęs auditorių atestavimo komisijos nurodytus trūkumus, Tvarkos aprašo numatyta tvarka vėl gali kreiptis į paskirtąją instituciją su prašymu atestuotis.

51. Auditorių atestavimo komisijos posėdžio rezultatai įforminami protokolu, kurį pasirašo posėdyje dalyvavę auditorių atestavimo komisijos nariai.

52. Auditorių atestavimo komisijos sekretorius ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas po įvykusio posėdžio perduoda paskirtajai institucijai atestuotų auditorių vardinį sąrašą ir posėdžio protokolo originalą.

53. Paskirtoji institucija ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo auditorių atestavimo komisijos posėdžio datos išrašo atestuotiems specialistams atestatus, suteikiančius teisę atlikti auditą, ir informuoja apie tai auditorius.

54. Atestatą pasirašo auditorių atestavimo komisijos pirmininkas ir paskirtosios institucijos vadovas.

55. Gavęs atestatą, auditorius pasirašo atestato išdavimo žurnale.

56. Atestate nurodoma:

56.1. auditoriaus kvalifikacija;

56.2. atestato numeris;

56.3. atestato išdavimo data;

56.4. auditoriaus vardas, pavardė, asmens kodas;

56.5. data, iki kurios galioja išduotas atestatas;

56.6. auditorių atestavimo komisijos posėdžio protokolo numeris ir data;

56.7. atestatą pasirašiusių asmenų pareigos, vardai, pavardės, parašai;

56.8. atestato galiojimo laikas nustatomas 5 metų laikotarpiui nuo išdavimo dienos.

57. Informacija apie išduotus atestatus skelbiama paskirtosios institucijos svetainėje ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo auditorių atestavimo komisijos posėdžio datos.

58. Lietuvos Respublikos energetikos ministrui pakeitus auditorių mokymo programą, auditoriai privalo išklausti papildomą su tais pakeitimais susietą mokymo kursą ir pateikti paskirtajai institucijai mokymo įstaigos pažymą apie papildomo mokymo kurso išklaušymą.

59. Informaciją apie auditorių mokymo programos turinio pakeitimus ir papildomus mokymo kursus mokymo įstaiga ir paskirtoji institucija skelbia savo interneto svetainėje pagal Tvarkos aprašo 27 punkte nustatytus reikalavimus.

60. Auditoriai papildomą mokymo kursą privalo išklausti ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo informacijos apie auditorių mokymo programos turinio pakeitimus ir rengiamų auditorių papildomą mokymo kursų laiką, trukmę, vietą ir kainą paskelbimo mokymo įstaigos ir (arba) paskirtosios institucijos interneto svetainėje datos.

61. Pasibaigus atestato galiojimo laikui suteiktas auditoriaus kvalifikacijos galiojimas yra pratęsiamas, jei auditorius ne vėliau kaip likus 2 mėnesiams iki jo galiojimo pabaigos paskirtajai institucijai pateikia prašymą atestato galiojimo laikui pratęsti (Tvarkos aprašo 3 priedas), asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba jo kopiją, anksčiau išduotą atestatą, pažymėjimo kopiją apie privalomo papildomo mokymo kurso išklaušymą, jeigu buvo pakeista auditorių mokymo programa, pažymėjimų kopijas apie profesinės kompetencijos tobulinimą audito atlikimo arba energijos vartojimo efektyvumo srityse laikotarpiu tarp atestato išdavimo ir jo galiojimo pratęsimo.

62. Paskirtoji institucija:

62.1. priima auditoriaus prašymą auditoriaus kvalifikacijos galiojimui pratęsti bei kitus dokumentus ar jų kopijas (Tvarkos aprašo 61 punktas) ir registruoja juos Prašymų ir kitų pateiktų dokumentų registravimo žurnale (Tvarkos aprašo 4 priedas);

62.2. užpildo Auditoriaus atestavimo lapą (Tvarkos aprašo 5 priedas) bei įrašo jame išvadas dėl pateiktų dokumentų atitikties Tvarkos aprašo 61 punkte nustatytiems reikalavimams;

62.3. išrašo atestatą auditoriams, atitinkantiems 61 punkto reikalavimus, ir informuoja juos apie tai;

62.4. išduoda atestatus auditoriams, atitinkantiems Tvarkos aprašo 61 punkto reikalavimus, likus 15 kalendorinių dienų iki ankstesnio atestato galiojimo pabaigos datos.

63. Atestatą pasirašo auditorių atestavimo komisijos pirmininkas ir paskirtosios institucijos vadovas. Gavęs atestatą, auditorius pasirašo atestato išdavimo žurnale.

64. Auditoriams, kurie neatitinka Tvarkos aprašo 61 punkte nustatytų reikalavimų, auditoriaus kvalifikacijos galiojimas nėra pratęsiamas.

65. Paskirtoji institucija:

65.1. sudaro sąrašą auditorių, kuriems kvalifikacijos galiojimas nėra pratęsiamas;

65.2. perduoda atestavimo komisijos sekretoriui auditorių sąrašą ir auditoriaus atestavimo lapus;

65.3. inicijuoja artimiausio auditorių atestavimo komisijos posėdyje svarstymus dėl atestato galiojimo panaikinimo;

65.4. skelbia informaciją paskirtosios institucijos svetainėje apie atestatų galiojimo panaikinimą per 15 kalendorinių dienų nuo auditorių atestavimo komisijos posėdžio datos.

66. Atestato originalą praradęs auditorius nedelsdamas raštu informuoja paskirtąją instituciją, nurodydamas atestato praradimo aplinkybes, ir pateikia prašymą išduoti atestato dublikatą.

67. Paskirtoji institucija, gavusi iš auditoriaus pranešimą apie prarastą atestatą ir prašymą išduoti atestato dublikatą:

67.1. paskelbia informaciją savo interneto svetainėje apie atestato praradimo faktą;

67.2. inicijuoja artimiausio auditorių atestavimo komisijos posėdyje svarstymus dėl atestato galiojimo panaikinimo ir atestato dublikato išdavimo;

67.3. paskelbia interneto svetainėje informaciją apie prarasto atestato negaliojimą per 15 kalendorinių dienų nuo auditorių atestavimo komisijos priimto sprendimo dėl prarasto atestato panaikinimo;

67.4. išduoda auditoriui atestatą su įrašu „DUBLIKATAS“ per 15 kalendorinių dienų nuo auditorių atestavimo komisijos priimto sprendimo datos dėl prarasto atestato galiojimo panaikinimo ir dublikato išdavimo.

68. Atestato dublikate nurodomas atestato originalo galiojimą nusakantis laikotarpis.

69. Atestatą pasirašo auditorių atestavimo komisijos pirmininkas ir paskirtosios institucijos vadovas.

70. Gavęs atestatą, auditorius pasirašo atestato išdavimo žurnale.

VIII. AUDITORIAUS ĮSPĖJIMAS, ATESTATO GALIOJIMO SUSTABDYMAS, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMAS IR ATESTATO GALIOJIMO PANAIKINIMAS

71. Sprendimą dėl auditoriaus įspėjimo priima paskirtoji institucija nustačius, kad:

71.1. auditoriaus atlikto audito ataskaita neatitinka audito atlikimo metodikos nuostatų;

71.2. auditorius savo profesine veikla pažeidžia Tvarkos aprašo 10 punkte nustatytas specifines elgesio normas;

71.3. auditorius nepristato paskirtajai institucijai informacijos apie savo veiklą pagal Tvarkos aprašo 81 punkto nuostatas.

72. Sprendimą dėl atestato galiojimo sustabdymo, atestato galiojimo sustabdymo panaikinimo ir atestato galiojimo panaikinimo paskirtosios institucijos teikimu priima auditorių atestavimo komisija.

73. Atestato galiojimas yra sustabdomas:

73.1. paaiškėjus, kad auditoriaus pateikti dokumentai atestavimo procedūrai atlikti yra klaidingi;

73.2. auditoriui, kuris buvo įspėtas pagal Tvarkos aprašo 71.3 punkto nuostatas ir, praėjus trims mėnesiams po įspėjimo, paskirtajai institucijai nepristato informacijos apie savo veiklą atskaitingu laikotarpiu;

73.3. auditoriui nesilaikant Tvarkos aprašo 61 punkto nuostatų;

73.4. auditoriui pateikus prašymą sustabdyti atestato galiojimą.

74. Atestato galiojimo sustabdymas yra panaikinamas, kai auditorius pašalina Tvarkos aprašo 73 punkte nurodytas atestato galiojimo sustabdymo priežastis.

75. Atestato galiojimas yra panaikinamas:

75.1. paskirtajai institucijai gavus teismo sprendimą, kuriuo auditoriui atimama teisė užsiimti atestate nurodyta veikla;

75.2. auditoriui praradus atestato originalą;

75.3. auditoriui, kuris paskirtosios institucijos buvo įspėtas dėl Tvarkos aprašo 71.1 ir 71.2 punktuose nurodytų pažeidimų ir, praėjus dvylikai mėnesių po įspėjimo, paskirtoji institucija nustato tuos pačius pažeidimus;

75.4. auditoriui, kurio atestato galiojimas buvo sustabdytas pagal Tvarkos aprašo 73.2 punktą ir, praėjus trims mėnesiams po sustabdymo datos, paskirtajai institucijai nepristato informacijos apie savo veiklą atskaitingu laikotarpiu;

75.5. auditoriui, kuris daugiau kaip 3 metus iš eilės neatlieka auditų;

75.6. auditoriaus mirties atveju.

76. Auditorių atestavimo komisijos posėdžio rezultatai įforminami protokolu, kurį pasirašo posėdyje dalyvavę auditorių atestavimo komisijos nariai. Protokole nurodomi priimto sprendimo motyvai, jo įsigaliojimo data.

77. Auditorių atestavimo komisijos sekretorius ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas po įvykusio posėdžio perduoda paskirtajai institucijai posėdžio protokolo originalą ir auditorių, kuriems sustabdytas atestato galiojimas ar panaikintas atestato galiojimo sustabdymas, ar panaikintas atestato galiojimas, vardinį sąrašą.

IX. ATESTATŲ REGISTRAS

78. Atestatų registre saugoma:
- 78.1. pareiškėjo prašymo registravimo data;
 - 78.2. auditoriaus vardas, pavardė;
 - 78.3. auditoriaus asmens kodas;
 - 78.4. auditoriaus kontaktiniai duomenys:
 - 78.4.1. korespondencijos adresas;
 - 78.4.2. namų ir darbo telefonų numeriai;
 - 78.4.3. elektroninio pašto adresas;
 - 78.5. pažymėjimo numeris, išdavimo data;
 - 78.6. auditorių mokymo įstaigos pavadinimas;
 - 78.7. pažymos apie papildomo mokymo kurso išklaušymą numeris, išdavimo data, mokymo įstaigos pavadinimas;
 - 78.8. atestato numeris, išdavimo data;
 - 78.9. data, iki kurios galioja atestatas;
 - 78.10. atestavimo komisijos protokolo data, numeris;
 - 78.11. atestato galiojimo sustabdymo laikotarpis;
 - 78.12. atestato galiojimo panaikinimo data.
79. Informacija apie išduotus atestatus, atestatų galiojimo sustabdymą, atestatų galiojimo sustabdymo panaikinimą ir atestatų galiojimo panaikinimą skelbiama paskirtosios institucijos interneto svetainėje ir nurodoma:
- 79.1. auditoriaus vardas, pavardė;
 - 79.2. atestato numeris;
 - 79.3. data, iki kurios galioja atestatas;
 - 79.4. auditoriaus kvalifikacija auditui atlikti;
 - 79.5. atestato galiojimo sustabdymo laikotarpis;
 - 79.6. atestato galiojimo panaikinimo data.
80. Auditorius privalo informuoti paskirtąją instituciją apie pasikeitusius kontaktinius duomenis: namų ir darbo telefonų numerius, elektroninio pašto adresus ar korespondencijos adresą.

X. KOKYBĖS PRIEŽIŪRA

81. Auditoriai du kartus per metus pateikia paskirtajai institucijai informaciją apie atliktus auditus bei tų auditų ataskaitų kopijas (Tvarkos aprašo 6 priedas):

81.1. ne vėliau kaip iki liepos 31 d. pateikiama informacija už pirmąjį kalendorinių metų pusmetį;

81.2. ne vėliau kaip iki sausio 31 d. pateikiama informacija už antrąjį kalendorinių metų pusmetį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

81¹. Paskirtoji institucija atlieka audito ataskaitų atitikties patikrą. Patikra atliekama vadovaujantis Paskirtosios institucijos audito ataskaitų atitikties patikros ir kokybės vertinimo vidaus reglamente nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

81². Paskirtoji institucija informuoja auditorių ir audito užsakovą apie audito ataskaitos atitikties patikros rezultatus. Jei pateikta audito ataskaita neatitinka pagrindinių audito metodikoje nustatytų reikalavimų, pataisytą audito ataskaitą auditorius Paskirtajai institucijai turi pateikti per 30 kalendorinių dienų nuo jos prašymo gavimo dienos.

Papildyta punktu:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

82. Jei nurodytais ataskaitiniais laikotarpiais auditorius neatliko energijos vartojimo audito, jis apie tai raštu praneša paskirtajai institucijai iki atitinkamų Tvarkos aprašo 81 punkte nurodytų datų.

83. Paskirtoji institucija, negavusi iš auditoriaus informacijos apie atliktus auditus ir jam nepateikus atliktų auditų ataskaitų kopijų nustatytu laiku, raštu įspėja auditorių, o jam ir toliau nevykdant šių reikalavimų, inicijuoja atestavimo komisijos posėdį dėl auditoriaus atestato galiojimo sustabdymo Tvarkos aprašo VIII skyriuje nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

84. Paskirtoji institucija, įvertinusi iš audito užsakovų, efektyvumo programų valdytojų ir įgyvendinančiųjų institucijų gautus atsiliepimus apie atlikto audito kokybę ir auditorių pateiktą informaciją apie atliktus auditus, atrenka po vieną skirtingų auditorių atliktus pagal tą pačią audito metodiką auditus ir atlieka jų kokybės patikrinimą.

85. Paskirtosios institucijos reikalavimu auditoriai privalo ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų pateikti kokybei patikrinti atrinktų auditų ataskaitų kopijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

86. Informacija apie atliktus auditus ir jų ataskaitų kopijos (DOC ir PDF .docx, xls ir (ar) .pdf formatais) pateikiamos paskirtajai institucijai elektroniniu paštu arba pristatomos įrašytos kompiuterinėje laikmenoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

87. Paskirtajai institucijai nustačius, kad auditoriaus pateikta audito ataskaita neatitinka audito metodikos nuostatų:

87.1. pirmą kartą auditorius yra įspėjamas;

87.2. nustačius tuos pačius pažeidimus, praėjus 12 mėnesių po įspėjimo, kokybės priežiūros metu gautos išvados perduodamos auditorių atestavimo komisijai svarstyti dėl atestato galiojimo panaikinimo.

XI. AUDITO ATLIKIMO PRIEMONĖS

88. Auditui atlikti taikomos audito atlikimo priemonės:

88.1. nustatyto pavyzdžio reikalingų duomenų surinkimo formos, lentelės;

88.2. skaičiavimo metodai;

88.3. rengiamų ataskaitų šablonai;

88.4. apklausos lapai, skirti atlikto audito ataskaitos kokybei vertinti;

88.5. kontroliniai skaičiai objekto energijos sąnaudoms vertinti;

88.6. žinytai;

88.7. programinė įranga.

89. Energijos vartotojų, kurių energijos vartojimo įrenginiai nėra sudėtingi ir kurių objektuose audito atlikimas yra ekonomiškai nenaudingas, energijos sutaupymo galimybės gali būti įvertintos:

89.1. lyginant savo objekto energijos sąnaudas su kontroliniais energijos sąnaudų skaičiais, skelbiamais paskirtosios institucijos interneto svetainėje;

89.2. naudojantis atitinkamomis anketomis ir programine įranga, siunčiamomis paštu arba skelbiamomis paskirtosios institucijos interneto svetainėje.

XII. PAGRINDINIAI AUDITO ATLIKIMO PRINCIPAI

90. Audito atlikimas turi būti grindžiamas:

90.1. naujausiais, išmatuotais ir galimais patikrinti duomenimis apie energijos sąnaudas ir elektros apkrovų charakteristikas;

90.2. pateikiama išsamia informacija apie pastatų ar pastatų grupių, technologinių įrenginių ir technologinių procesų, įskaitant pervežimus, energijos sąnaudų charakteristikas;

90.3. siūlomų įgyvendinti energijos taupymo priemonių gyvavimo ciklo analize, o ne paprastuoju investicijų atsipirkimo laiku, atsižvelgiant į per ilgąjį laikotarpį galimus sutaupyti energijos kiekius, ilgalaikių investicijų likutines vertes ir diskonto normas;

90.4. proporcingumo ir reprezentatyvumo principais, siekiant gauti patikimos informacijos apie bendrą energijos vartojimo efektyvumo būklę audituojamame objekte ir patikimai nustatyti svarbiausias energijos sąnaudų mažinimo galimybes.

91. Auditui sudaromos galimybės atlikti išsamius ir pagrįstus apskaičiavimus, siūlomoms energijos taupymo priemonėms įgyvendinti, siekiant pateikti aiškią informaciją apie energijos taupymo potencialą audituojamame objekte.

92. Atliktų auditų ataskaitos turi būti saugojamos, siekiant atlikti ankstesnių duomenų analizę, vykdyti stebėseną bei vertinti įgyvendintų energijos taupymo priemonių rezultatus.

Papildyta skyriumi:

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo
1 priedas

ASMENŲ, SIEKIANČIŲ ĮGYTI AUDITO ATLIKIMO PASTATUOSE AUDITORIAUS KVALIFIKACIJĄ, MOKYMO PROGRAMA

1. Audito atlikimo pastatuose auditoriaus kvalifikaciją siekiančių įgyti asmenų mokymo programos (toliau – mokymo programa) trukmė – ne mažiau kaip 32 val.

2. Mokymo programos paskirtis: programa skirta asmenims, turintiems ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities statybos inžinerijos ar energetikos studijų krypties, arba jiems prilyginamą išsimokslinimą (toliau – specialistas).

3. Mokymo programos tikslas: suteikti specialistams profesinių žinių apie naujausius teisės aktus, technikos pasiekimus, metodikas ir priemones, naudojamus energijos vartojimo auditui atlikti pastatuose, taip pat pagerinti specialistų gebėjimus energijos vartojimo auditui atlikti pastatuose.

4. Mokymo programos metodika: teorinių žinių pagal mokymo programos turinį pateikimas ir jų perėmimo patikrinimas testais.

Lentelė. Mokymo programos turinys

Eil. Nr.	Temos pavadinimas
1.	Pagrindiniai teisės aktai
1.1.	Bendros žinios apie teisės aktus, kuriais reikia vadovautis atliekant energijos vartojimo auditą pastatuose
1.2.	Teisės aktų taikymas, atliekant energijos vartojimo auditą pastatuose
2.	Energijos sąnaudos pastatuose ir jų charakteristika. Energijos sąnaudų balansas
3.	Pastatai, jų atitvaros
3.1.	Bendros žinios apie pastatus ir jų atitvaras
3.2.	Šilumos nuostolių įvertinimas pastatuose ir per atitvaras
3.3.	Priemonių šilumos nuostoliams sumažinti per pastato atitvaras nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
4.	Pastatų šildymo sistemos
4.1.	Bendros žinios apie pastato šildymo sistemas
4.2.	Šilumos nuostolių įvertinimas šildymo sistemose
4.3.	Šilumos nuostolių sumažinimo šildymo sistemose priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
5.	Pastatų vietinės katilinės
5.1.	Bendros žinios apie katilus
5.2.	Šilumos nuostolių įvertinimas katiluose
5.3.	Šilumos nuostolių sumažinimo katiluose priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
6.	Karšto vandens tiekimo sistemos
6.1.	Bendros žinios apie karšto vandens tiekimo sistemas pastatuose
6.2.	Šilumos sąnaudų karšto vandens tiekimo sistemose įvertinimas
6.3.	Šilumos sąnaudų sumažinimo karšto vandens tiekimo sistemose priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas

7.	Vėdinimo sistemos
7.1.	Bendros žinios apie vėdinimo sistemas
7.2.	Energijos sąnaudų vėdinimo sistemose įvertinimas
7.3.	Pagrindinių energijos nuostolių sumažinimo vėdinimo sistemose priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
8.	Oro kondicionavimo sistemos
8.1.	Bendros žinios apie oro kondicionavimo sistemas
8.2.	Energijos sąnaudų oro kondicionavimo sistemose įvertinimas
8.3.	Šilumos nuostolių sumažinimo oro kondicionavimo sistemose priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
9.	Elektros energijos vartojimas pastatuose
9.1.	Bendros žinios apie elektros energijos prietaisus pastatuose
9.2.	Elektros energijos sąnaudų įvertinimas pastatuose
9.3.	Elektros energijos sąnaudų sumažinimo pastatuose priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
10.	Karšto ir šalto vandens vartojimas pastatuose
10.1.	Bendros žinios apie karšto ir šalto vandens įrenginius pastatuose
10.2.	Karšto ir šalto vandens sąnaudų pastatuose įvertinimas
10.3.	Šalto vandens sąnaudų sumažinimo priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
11.	Atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimas pastatuose
12.	Atlikto audito investicinės projekto dalies ekonominis įvertinimas (toliau – ekonominis įvertinimas)
12.1.	Pagrindinės žinios apie naudojamus ekonominio įvertinimo principus ir būdus
12.2.	Ekonominio įvertinimo būdų ir juos veikiančių veiksnių palyginimas
12.3.	Ekonominio įvertinimo metodai
13.	Kontrolės ir matavimo prietaisai
13.1.	Bendros žinios apie kontrolės, matavimo ir defektoskopinius prietaisus
13.2.	Energijos sąnaudas charakterizuojančių parametrų nustatymas ir defektoskopijos metodų pritaikymas atliekant energijos vartojimo pastatuose auditą
14.	Energijos vartojimo audito ataskaita
14.1.	Energijos vartojimo audito ataskaitos turinys
14.2.	Energijos vartojimo audito ataskaitos parengimas

Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo 2 priedas

ASMENŲ, SIEKIANČIŲ ĮGYTI AUDITO ATLIKIMO ĮRENGINIUOSE IR TECHNOLOGINIAMS PROCESAMS AUDITORIAUS KVALIFIKACIJĄ, MOKYMO PROGRAMA

1. Asmenų, siekiančių įgyti audito atlikimo įrenginiuose ir technologiniams procesams auditoriaus kvalifikaciją, mokymo programos (toliau – mokymo programa) trukmė – ne mažiau kaip 40 val.

2. Mokymo programos paskirtis: programa skirta asmenims, turintiems ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį išsilavinimą technologijos mokslų studijų srities elektros inžinerijos ar energetikos, ar pramonės inžinerijos studijų krypties arba jiems prilyginamą išsimokslinimą (toliau – specialistas).

3. Mokymo programos tikslas: suteikti specialistams profesinių žinių apie naujausius teisės aktus, technikos pasiekimus, metodikas ir priemones, naudojamus energijos vartojimo auditui įrenginiuose ir technologiniams procesams atlikti, taip pat pagerinti specialistų gebėjimus energijos vartojimo auditui atlikti įrenginiuose ir technologiniams procesams.

4. Mokymo programos metodika: teorinių žinių pagal mokymo programos turinį pateikimas ir jų perėmimo patikrinimas testais.

Lentelė. Mokymo programos turinys

Eil. Nr.	Temos pavadinimas
1.	Pagrindiniai teisės aktai
1.1.	Bendros žinios apie teisės aktus, kuriais reikia vadovautis atliekant energijos vartojimo auditą įrenginiuose ir technologiniams procesams
1.2.	Teisės aktų taikymas atliekant energijos vartojimo auditą įrenginiuose ir technologiniams procesams
2.	Energijos sąnaudos įrenginiuose ir technologiniams procesams ir jų charakteristika. Energijos sąnaudų balanso sudarymas
3.	Energijos generavimo sistemos
3.1.	Šilumos srautai energijos generavimo įrenginiuose
3.2.	Šilumos sąnaudų balansų sudarymas
3.3.	Šilumos nuostolių ir naudingo veiksmo koeficiento generavimo įrenginiuose įvertinimas
3.4.	Šilumos nuostolių generavimo įrenginiuose analizė, jų mažinimo galimybės ir priemonių sumažinti nuostoliams efektyvumo pagrindimas
4.	Kuro degimo proceso valdymas. Energijos sąnaudos degimo procese
4.1.	Kuro degimo efektyvumas
4.2.	Rekomenduojamos priemonės kuro degimo efektyvumui padidinti bei sutaupymo efektyvumo pagrindimas
5.	Vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemos ir jų energijos sąnaudos
5.1.	Energetinis sistemų efektyvumas
5.2.	Šalinamos šilumos energijos panaudojimo būdai
5.3.	Galimo energijos sutaupymo priemonės ir jų efektyvumo apskaičiavimo metodai
6.	Šaldymo sistemos ir jų energijos sąnaudos

6.1.	Optimalus šalčio poreikio nustatymas. Pagrindiniai šilumos pritekėjimo šaltiniai
6.2.	Šaldymo sistemos elementų įtaka šaldymo sistemos veikimo efektyvumui
6.3.	Priemonių šaldymo sistemos energijos suvartojimo efektyvumui didinti nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
7.	Suspausto oro sistemos
7.1.	Suspausto oro energijos srautai ir suspausto oro nuostolių nustatymas
7.2.	Priemonių suspausto oro sistemos energijos nuostoliams sumažinti nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
8.	Garų sistemos
8.1.	Garų srautai, jo charakteristikos ir nuostolių garų sistemose nustatymas
8.2.	Priemonių garų nuostoliams sumažinti nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
8.3.	Kogeneracijos taikymo galimybės ir jo efektyvumo pagrindimas
9.	Elektros energijos vartojimas
9.1.	Elektros energijos srautai ir sąnaudos
9.2.	Elektros energijos sąnaudų sumažinimo priemonių nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
10.	Šalto vandens paruošimo sistemos
10.1.	Šalto vandens srautai ir nuostoliai
10.2.	Šalto vandens nuostolių dėl neracionalaus naudojimo nustatymas
10.3.	Priemonių šalto vandens sąnaudoms sumažinti nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
11.	Atliekinių energijos išteklių panaudojimas
11.1.	Atliekinių energijos išteklių panaudojimo potencialo įvertinimas
11.2.	Priemonių atliekiniams energijos ištekliams panaudoti nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
12.	Atsinaujinantys energijos ištekliai
12.1.	Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo galimybių įvertinimas
12.2.	Priemonių atsinaujinantiems energijos ištekliams panaudoti nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
13.	Gamybos procese naudojamos žaliavos ir medžiagos
13.1.	Žaliavų, medžiagų srautai ir jų nuostolių nustatymas
13.2.	Priemonių žaliavų, medžiagų nuostoliams sumažinti nustatymas ir jų efektyvumo pagrindimas
14.	Atlikto audito investicinės projekto dalies ekonominis įvertinimas (toliau – ekonominis įvertinimas)
14.1.	Pagrindinės žinios apie naudojamus ekonominio įvertinimo principus ir būdus
14.2.	Ekonominio įvertinimo būdų ir juos veikiančių veiksnių palyginimas
15.	Kontrolės ir matavimo prietaisai
15.1.	Bendros žinios apie kontrolės, matavimo ir defektoskopinius prietaisus
15.2.	Energijos sąnaudas charakterizuojančių parametrų nustatymas ir defektoskopijos metodų pritaikymas atliekant energijos vartojimo auditą įrenginiuose ir technologiniams procesams
16.	Energijos vartojimo audito ataskaita
16.1.	Energijos vartojimo audito ataskaitos turinys
16.2.	Energijos vartojimo audito parengimas

Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo
3 priedas

(PRAŠYMO FORMOS PAVYZDYS)

(vardas, pavardė)

(asmens kodas)

(korespondencijos adresas)

(darbovietė, pareigos)

(telefonai: namų, darbo)

(elektroninio pašto adresas)

(Paskirtosios institucijos pavadinimas)

P R A Š Y M A S

(data)

(sudarymo vieta)

Prašau mane atestuoti (ar pratęsti suteiktos auditoriaus kvalifikacijos galiojimą) ir suteikti teisę atlikti energijos vartojimo auditą pastatuose (ar įrenginiuose ir technologiniams procesams).

(prašymo tekste nereikalingus žodžius išbraukti)

Priedai:

1. Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija.
2. Išsimokslinimo dokumentų kopijos.
3. Mokymo kursų baigimo pažymėjimo kopija.
4. Veiklos patirtį energijos vartojimo efektyvumo arba audito atlikimo srityje patvirtinantys dokumentai ar jų kopijos (privaloma išvardyti).

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo 4 priedas

(Prašymų ir kitų pateiktų dokumentų registravimo žurnalo formos pavyzdys)

PRAŠYMŲ IR KITŲ PATEIKTŲ DOKUMENTŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Eil. Nr.	Mokymo kursų baigimo audito atlikimo srityje pažymėjimą ar auditoriaus atestatą turinčių asmenų vardas ir pavardė	Prašymo ir kitų dokumentų priėmimo data	Prašymą ir kitus dokumentus priėmusio asmens vardas, pavardė ir parašas	Prašymą ir kitus dokumentus pateikuso asmens parašas (kai gauta paštu – registracijos Nr.)	Pastabos

Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo 5 priedas

(Auditoriaus atestavimo lapo formos pavyzdys)

AUDITORIAUS ATESTAVIMO LAPAS

(data)

1. Vardas, pavardė _____

2. Gimimo metai _____

3. Korespondencijos adresas _____

4. Telefonai _____

(namų)

(darbo)

5. Elektroninio pašto adresas _____

6. Išsilavinimas

(ką ir kada baigė, specialybė ir kvalifikacija pagal išsilavinimą, mokslo laipsnis, mokslo vardas ir pan.)

7. Diplomo ar pažymėjimo Nr. _____, kas išdavė _____
(mokymo įstaigos pavadinimas)

(data)

8. Auditorių mokymo kursų baigimo pažymėjimo Nr. _____, kas išdavė _____

(mokymo įstaigos pavadinimas)

(data)

(auditorių mokymo kursų programos pavadinimas)

9. Auditorių mokymo kursų metu atliktų individualių praktinių užduočių ir išlaikyto egzamino įvertinimo rezultatai

10. Veiklos patirtis energijos vartojimo efektyvumo arba audito atlikimo srityje

11. Išvada dėl pareiškėjo tinkamumo atestuoti

12. Siūlymas dėl pareiškėjo atestavimo

Informaciją parengęs asmuo

(pareigos, parašas, vardas ir pavardė)

20__ m. _____ d.

13. Auditorių atestavimo komisijos sprendimas ir siūlymas

Auditorių atestavimo komisijos pirmininkas

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

Auditorių atestavimo komisijos sekretorius

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

20__ m. _____ d.

Su atestavimo komisijos sprendimu ir siūlymu susipažinau:

(Parašas)

(Atestuojamojo vardas ir pavardė)

20__ m. _____ d.

14. Kvalifikacijos kėlimas, stažuotės

(pildoma pratęsiant atestato galiojimo laiką)

15. Išvados dėl atestato galiojimo pratęsimo

(pildoma pratęsiant atestato galiojimo laiką)

Tikrinimą atlikęs ir informaciją parengęs asmuo

(pareigos, parašas, vardas ir pavardė)

20__ m. _____ d.

Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo 6 priedas

(Atliktų auditų sąrašo formos pavyzdys)

20__ M. _____ PUSMETYJE ATLIKTŲ AUDITŲ SĄRAŠAS
(nurodomas I ar II pusmetis)

(sąrašo sudarymo data)

Eilės Nr.	Atlikto audito projekto pavadinimas	Užsakovo pavadinimas, adresas, kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono numeris, elektroninio pašto adresas	Audito metodikos, pagal kurią atliktas auditas, pavadinimas	Audito ataskaitos pateikimo užsakovui data	Pastaba

Auditoriaus atestato numeris, išdavimo data

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-33](#), 2015-02-04, paskelbta TAR 2015-02-06, i. k. 2015-01838

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. 1-148 „Dėl energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-343](#), 2018-12-17, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20671

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. 1-148 „Dėl Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-320](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-11, i. k. 2019-19917

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. 1-148 „Dėl Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo